

Ekonomiutskottet

Regeringens årsberättelse 2018

Till revisionsutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens årsberättelse 2018 (B 3/2019 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för utlåtande till revisionsutskottet. Tidsfrist: 27.9.2019.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskotten ska följa upp riksdagens uttalanden i behandlingen av regeringens berättelse (GrUB 1/2014 rd).

Ekonomiutskottet noterar att en del uttalanden liksom föregående år saknas i regeringens årsberättelse och anser det viktigt att de tas in i berättelsen för 2019 så att de på samma sätt som andra uttalanden kan behandlas av riksdagen.

Manipulering av energimarknaden. Det första uttalandet inom ekonomiutskottets ansvarsområde gäller straffbestämmelserna vid manipulering av energimarknaden (RP 50/2014 rd — RSv 75/2014 rd). Enligt regeringens årsberättelse har arbets- och näringsministeriet och justitieministeriet börjat diskutera en ändring av dessa bestämmelser.

Ekonomiutskottet föreslår att uttalandet står kvar.

Upphandlingslagstiftningen. Riksdagen har förutsatt (RP 108/2016 rd — RSv 239/2016 rd) att statsrådet försäkras om att de anknutna enheter som ägs eller där bestämmande inflytande utövas av offentliga samfund har möjligheter att fullgöra sina skyldigheter på ett sätt som överensstämmer med upphandlingslagstiftningens syften.

Den ändring av avfallslagen (445/2018) som trädde i kraft vid ingången av 2019 syftar till att säkerställa att anknutna enheter där bestämmande inflytande utövas av offentliga samfund har möjligheter att fullgöra sina skyldigheter på ett sätt som överensstämmer med upphandlingslagstiftningens syften. Under en övergångsperiod, det vill säga fram till och med 2019, tillämpas en begränsning för försäljning till utomstående. Denna begränsning på fem procent ska säkerställa att

Utlåtande EkUU 1/2019 rd

behövliga anpassningsåtgärder kan göras kontrollerat och så att avfallshanteringens driftsäkerhet tryggas.

Ekonomiutskottet föreslår därför att uttalandet stryks.

Riksdagen har dessutom förutsatt att statsrådet i förekommande fall vidtar åtgärder för att precisera lagstiftningen inom berörda sektorer och då särskilt lyfter fram verksamhetsförutsättningar inom avfallssektorn och social- och hälsovården.

Ekonomiutskottet föreslår att uttalandet står kvar.

Riksdagen har förutsatt att regeringen i lagstiftningen om social- och hälsovårdstjänster ser till att boendeservice för äldre och för personer med funktionsnedsättning ordnas på ett mänskligt och klientorienterat sätt.

Ekonomiutskottet föreslår att uttalandet står kvar.

Energi- och klimatstrategin. Riksdagen har förutsatt (SRR 7/2016 rd — RSk 12/2017 rd) att statsrådet vidtar åtgärder för att särskilt biprodukterna från sågindustrin ska börja användas och garanteras en likvärdig konkurrenssituation.

Konkurrenskraften för biprodukter — i synnerhet spån och bark — påverkas i väsentlig grad av kostnaderna för konkurrerande bränslen (särskilt skogsflis och torv). I början av 2019 steg skatten på torv från 1,9 till 3 euro per megawattimme. Skattehöjningen sänker också stödet till el producerad med skogsflis. Dessutom har priset på utsläppsrätter stigit under 2018. I och med höjningen av torvskatten minskar stödet till skogsflis ytterligare, i det fall att priset på utsläppsrätter hålls på en hög nivå.

De nämnda omständigheterna har samverkat till att konkurrenskraften för biprodukter från sågindustrin har förbättrats väsentligt. Ekonomiutskottet föreslår därför att uttalandet stryks.

Riksdagen har förutsatt (SRR 7/2016 rd — RSk 12/2017 rd) att statsrådet utreder verkställandet av energi- och klimatstrategin särskilt i fråga om exporten och den internationella värdeökningen.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att bevilja energistöd till rena och effektiva energilösningar. Dessutom pågår det projekt gällande intelligent energi som ska främja innovationer som siktar på export och hjälpa företag att bli mer internationella.

Ekonomiutskottet anser att dessa insatser genererar ekosystem och utvecklingsplattformar där man kan testa energisystem som lämpar sig för export och de anordningar och tjänster som systemen behöver. Tanken är att smarta nät ska bidra till en attraktiv affärsmiljö och ge kostnadseffektiva verktyg för att kontrollera överföring och distribution av el och förbättra försörjningssäkerheten. En arbetsgrupp tillsatt av arbets- och näringsministeriet och Business Finland har till uppgift att föreslå konkreta åtgärder för hur de intelligenta näten kan ge kunderna möjligheter att aktivt delta på elmarknaden och bidra till större försörjningssäkerhet.

Utlåtande EkUU 1/2019 rd

Riksdagen har vidare förutsatt (SRR 7/2016 rd — RSk 12/2017 rd) att statsrådet inleder åtgärder för att förbereda elektrifiering av trafiken och för att bedöma konsekvenserna av den utvecklingen med avseende på bioekonomi och elmarknaden.

Vid ingången av 2018 infördes på viss tid en skrotningspremie, ett anskaffningsstöd för elbilar och ett stöd för gas- och etanolkonverteringar av personbilar. Under perioden 2018—2021 kommer 4,5 miljoner euro per år att reserveras för stöd för att bygga laddnings- och biogasstationer för elbilar och för att elektrifiera tätortslogistiken.

Ekonomiutskottet anser det vara klarlagt att statsrådet utfört ett flertal utredningar och projekt där man utrett var flaskhalsarna för utsläppsminskning finns och noterat vilka tekniska och ekonomiska krav som måste uppfyllas för att målen ska nås, inklusive möjligheterna att införa stöd för utveckling av distributionsnät för nya energikällor i trafiken. Ekonomiutskottet konstaterar därför att de utredningar och konsekvensbedömningar som det förutsatt har genomförts i tämligen omfattande utsträckning. Det är likväl viktigt att de olika utredningarna, särskilt i fråga om att befrämja elektrifieringen av trafiken, konkretiseras antingen genom reglering eller genom incitament, samtidigt som EU-bestämmelserna beaktas. Uttalandet bör därför stå kvar.

Gruvlagen. Riksdagen har förutsatt (RP 10/2017 rd — RSv 31/2017 rd) att regeringen bereder en ändring av gruvlagstiftningen, som innebär att bilagorna till tillståndsansökan enligt 34 § 3 mom. 2 punkten inte längre ingår i 32 § för att företrädesrätt till malmletningstillstånd, guldvaskningstillstånd eller gruvstillstånd ska kunna uppkomma också utan att bilagorna ingår i tillståndsansökan. Ekonomiutskottet konstaterar att detta mål uppnåtts genom lag 578/2019.

Ekonomiutskottet föreslår att uttalandet stryks.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottet föreslår

att revisionsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande EkUU 1/2019 rd

Helsingfors 5.9.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juhana Vartiainen saml
vice ordförande Arto Pirttilahti cent
medlem Atte Harjanne gröna
medlem Mari Holopainen gröna
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Eeva Kalli cent
medlem Pia Kauma saml
medlem Riitta Mäkinen sd
medlem Sakari Puisto saf
medlem Minna Reijonen saf
medlem Kristiina Salonen sd
medlem Janne Sankelo saml
medlem Hussein al-Tae sd
medlem Veikko Vallin saf
medlem Tuula Väätäinen sd
medlem Johannes Yrttiaho vänst
ersättare Heikki Vestman saml.

Sekreterare var

utskottsråd Teija Miller.